

AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ

Azərbaycan
Respublikasının
Elm və Təhsil
Nazirliyinin orqanı

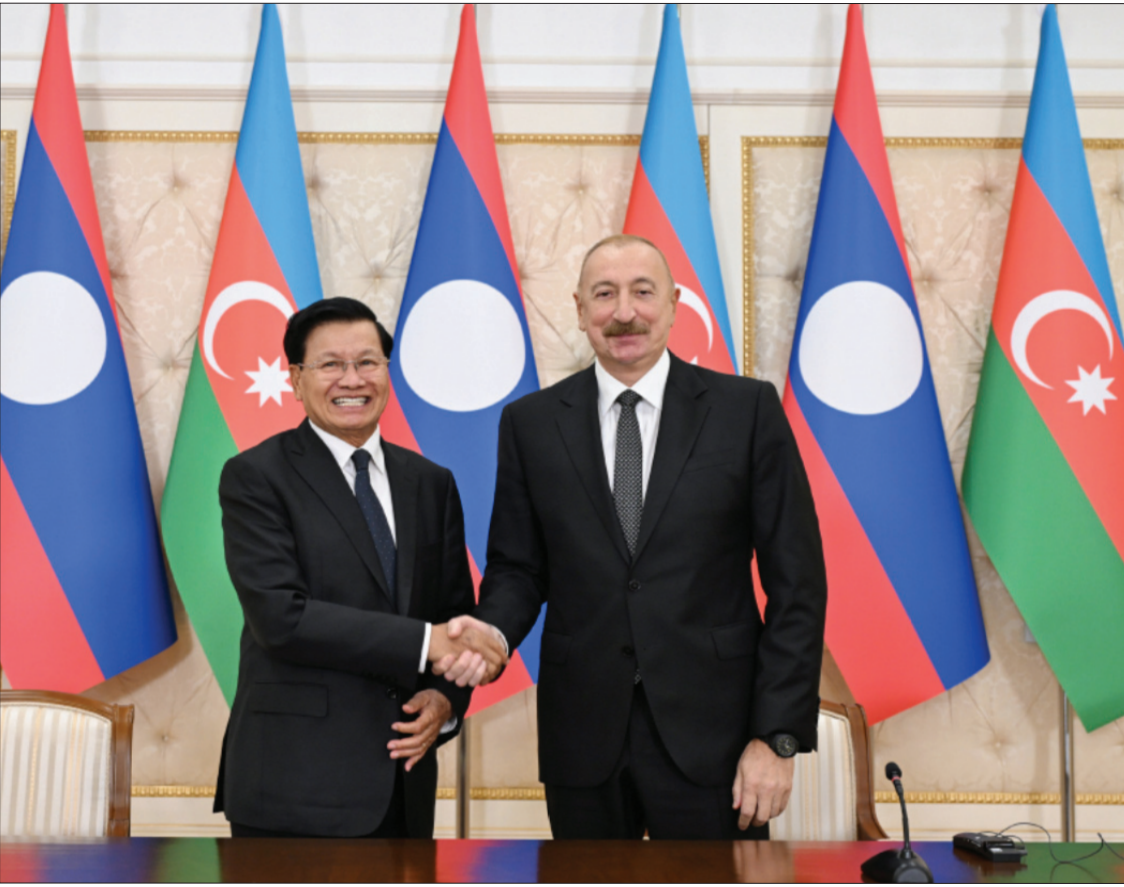
17 oktyabr 2026-cı il

№39 (9192)

www.muallim.edu.az

muallim@media.edu.az

SOVET İTTİFAQI DÖVRÜNDƏ İKİ MİNDƏN ÇOX LAOSLU, YÜZLƏRLƏ KAMBOCALI TƏLƏBƏ AZƏRBAYCANDA TƏHSİL ALIB

Prezident
İlham Əliyev

Prezident
Thonglun Sisulit

Prezident
İlham Əliyev

Baş nazir
Hun Manet

“

Vaxtilə sovet dövründə iki mindən çox laoslu tələbə Azərbaycanda təhsil almışdır. Mən təklif etdim ki, biz bu ənənəni gərək bərpa edək. Bunun üçün müvafiq təqaüdlər mexanizmi də təklif olunmuşdur və əminəm ki, gələcək illər ərzində biz daha çox laoslu tələbəni Azərbaycanda görəcəyik”

“

Mən çox şadam ki, Zati-aliləri qeyd etdi, gələcəkdə siz Azərbaycan Respublikasında daha çox laoslu tələbəni qəbul edəcəksiniz. Həmçinin əvvəlki dövrdə burada təhsil almış bir çox tələbəyə göstərilən dəstəyin və təqaüd sayının bərpası məsələsinə yenidən baxılması gələcək nəsillərimiz üçün son dərəcə faydalı olacaq”

“

Sovet İttifaqı dövründə yüzlərlə kambocalı tələbə Azərbaycanda təhsil almışdır. Hesab edirik ki, bu ənənəni bərpa etməli və hər iki ölkədə qarşılıqlı təhsil imkanları yaratmalıyıq. Bu, həm də xalqlarımız arasında təmasların daha da genişlənməsinə kömək edəcək”

“

Cənab Prezident, dövlətinizə görə Sizə bir daha səmimi minnətdarlığımı bildirirəm. Kamboca xalqı adından Azərbaycan Hökumətinə ölkəmizə ötən illər ərzində göstərdiyi dəstəyə, xüsusilə təhsil sahəsində ayırdığı təqaüdlərə görə təşəkkür etmək istərdim”

Oktyabrın 13-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Laos Xalq Demokratik Respublikasının Prezidenti Thonglun Sisulit mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər

Oktyabrın 12-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Kamboca Krallığının Baş naziri Hun Manet mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər

PREZİDENT SƏRƏNCAM İMZALADI
102 tələbəyə Prezident
təqaüdü veriləcək

Bax səh.2

**“HEYDƏR ƏLİYEV ADINA BEYNƏLXALQ
TƏHSİL QRANTI” PROGRAMI**

Proqrama müraciət etmiş 64 ölkədən yüzlərlə namizəd sırasından 55 ölkə üzrə 100 nəfər təhsil qrantına layiq görülüb

Bax səh.3

**Vahid forma:
bərabər imkanlar**

Bax səh.4

**“Azərbaycan
müəllimi”nin
arxivindən**

Bax səh.5

**Dərsə gedən
bir şagird...**

Bax səh.6

**Arzulardan
gələcəyin
peşələrinə**

Bax səh.7

PREZİDENT SƏRƏNCAM İMZALADI

Bu tələbələrə Prezident təqaüdü veriləcək

Prezident İlham Əliyev 2026—2027-ci tədris ilində Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinə daxil olmuş tələbələrə Prezident təqaüdüünün verilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb. Sərəncama əsasən, 2026—2027-ci tədris ilində tələbə qəbulu imtahanlarında ixtisas qrupları üzrə ən yüksək nəticələr göstərmiş və Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinə daxil olmuş aşağıdakı tələbələrə Prezident təqaüdü verilib:

1. Abdullayeva Nəzrin Vüsal qızı
2. Abdüzadə Nihad Ehtiram oğlu
3. Ağazadə Xədicəyi-Kübra Cəmaləddin qızı
4. Almazov Ayxan Xəqani oğlu
5. Aslanova Gülay İlkin qızı
6. Babayev Ravil Ramin oğlu
7. Babazadə Ayan Vilayət qızı
8. Babazadə Ayxan Asiman oğlu
9. Bayramlı Cəmilə Elşən qızı
10. Bayramlı Hələ Zəfər qızı
11. Bayramzadə Məhəmməd Altay oğlu
12. Camalov Tunar Anar oğlu
13. Cəbizadə Sinaşir Vahab qızı
14. Dadaşov Kamal Ceyhun oğlu
15. Əfəndiyev Elvin Elnur oğlu
16. Əhmədli Leyla Əflatun qızı
17. Əhmədov Fərəc Natiq oğlu
18. Əliyev Elsun Eldəniz oğlu
19. Əliyev Hüseyn Rövşən oğlu
20. Əliyev Kəram Ceyhun oğlu
21. Əliyev Süleyman İlham oğlu
22. Əliyeva Aysu Rauf qızı
23. Əliyeva Selcan Xalis qızı
24. Əsədov Məhəmməd Rəşad oğlu
25. Əzimov Qüdrət Emin oğlu
26. Əzimova Ceyhuna Ceyhun qızı
27. Əzizli Nihad Ramil oğlu
28. Hacıyev Elvin Elxan oğlu
29. Hacıyev Fuad İlham oğlu
30. Hacıyev Nihad Rəşad oğlu
31. Həsənlı Bəxtiyar Vüqar oğlu
32. Həsənlı Zəfər İlqar oğlu
33. Həsənova Bahar Hikram qızı
34. Həşimova Zeynəb İlqar qızı
35. Hümətov Ayan Xəqani qızı
36. Hüseynli Dəniz Toğrul qızı
37. Hüseynli Leyla Samir qızı
38. Hüseynova Sitarə Ədalət qızı
39. Hüseynzadə Fidan İlham qızı
40. Xammədova Zəhra Xamməd qızı
41. Xasməmmədli Xəyal Teymur oğlu
42. İbadova Aygün Arız qızı
43. İsbəndiyarlı Pəşə Araz oğlu
44. İsmayilov Seymur Natiq oğlu
45. İsmaylova Gülsüm Ayaz qızı
46. İsmayilzadə İsmayıl Zaur oğlu
47. Kərəmlı Sara Elzamin qızı
48. Kərimov Zamin Ramin oğlu
49. Qaravəliyev Cavidan Qoşqar oğlu
50. Qardaşova Fidan Ceyhun qızı
51. Qasimova Aişə İlqar qızı
52. Qayıbova Emiliya Vitalik qızı
53. Qədirov Arif Vəlif oğlu
54. Qismətli Qönçə Vüqar qızı
55. Quliyeva Zeynəb Ələddin qızı
56. Qurbanzadə Leyli Kamran qızı
57. Mehdiyev Əli Eldar oğlu
58. Mehdiyev Mətin Fuad oğlu
59. Məcidli Burlaxatun Bəhrüz qızı
60. Məhərrəmli Aysu Sakit qızı
61. Məmməd Onur Elçin oğlu
62. Məmmədli Arif Vüqar oğlu
63. Məmmədli Nəsləhan Rəhin qızı
64. Məmmədov Nicat Nadir oğlu
65. Məmmədova Aydan İxtiyar qızı
66. Məmmədova Aysən Zəhid qızı
67. Məmmədova Fidan Müşfiq qızı
68. Məmmədov Əli Musa oğlu
69. Mənsimli Orxan Zaur oğlu
70. Məşədiyeva Mələk Azər qızı
71. Mövlə İslam Hümət oğlu
72. Muradlı Cəfər Təyyar oğlu
73. Mursaquliyeva İnci Rəsul qızı
74. Musa Alituran Tofik oğlu
75. Musayeva Ayan Fuad qızı
76. Mustafazadə Şahin Bəhrüz oğlu
77. Nağıyeva Gövhər Hikmət qızı
78. Nəbiyeva Aylin Fərhad qızı
79. Nəcəfli Aysən İlqar qızı
80. Novruzlu Səma Yusif qızı
81. Novruzlu Tunar Namiq oğlu
82. Pənəhova Müjdə Ramil qızı
83. Rəcəbova Aydan Cavad qızı
84. Rəhimli Aylin Vüqar qızı
85. Rəsul Leyla Rövşən qızı
86. Rəsulova Əsmər Elşən qızı
87. Rəsulzadə Zeynal Zəhir oğlu
88. Rüstəmlı Banuçiçək Bəxtiyar qızı
89. Seyidov Hüseyn Eldəniz oğlu
90. Şahverdiyeva Fəranə Mənsur qızı
91. Şixəliyeva Zəhra Fuad qızı
92. Tağıyeva Süsən Namiq qızı
93. Tağızadə Samir Hikmət oğlu
94. Uzunov Əli Elşad oğlu
95. Vəlisoy Kamil Akif oğlu
96. Vəliyev Kənan Rizvan oğlu
97. Yusifli Ayxan Elxan oğlu
98. Yusublu Könül Asəf qızı
99. Zakeridust Aynaz Səyyad qızı
100. Zamanlı İnci Nəsimi qızı
101. Zeynəllı Aysel Natiq qızı
102. Zeynəllı Rza Rauf oğlu.

Azərbaycan Respublikası ilə Kamboca Krallığı arasında imzalanmış sənədlərin oktyabrın 12-də Prezident İlham Əliyevin və Baş nazir Hun Manetin iştirakı ilə mübadiləsi mərasimi olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, “Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi nəzdində ADA Universiteti ilə Kamboca Krallığının Xarici İşlər və Beynəlxalq Əməkdaşlıq Nazirliyinin Diplomatika və Beynəlxalq Əlaqələr Milli İnstitutu arasında əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu”nu ADA Universitetinin rektoru Hafiz Paşayev və Kambocanın Diplomatika və Beynəlxalq Əlaqələr Milli İnstitutunun prezidenti Fann Makara mübadilə etdilər.

“Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Kamboca Krallığı Hökuməti arasında gəlirlərə görə vergilərə münasibətdə iqtisadi qanunvericiliklərin qaldırılması və vergidən yayınmanın, habelə vergi üstünlüklərindən sui-istifadənin qarşısının alınması haqqında Saziş”i Azərbaycanın iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbrəyov və Kambocanın ticarət naziri xanım Çam Nimul mübadilə etdilər.

“Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Kamboca Krallığı Hökuməti arasında ticarət və iqtisadi əməkdaşlıq haqqında Çərçivə Sazişi”ni Azərbaycanın iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbrəyov və Kambocanın ticarət naziri xanım Çam Nimul mübadilə etdilər.

Azərbaycan-Kamboca sənədləri mübadilə olunub

Prezident İlham Əliyev və Baş nazir Hun Manet mübadilə mərasimində iştirak ediblər

Laos Xalq Demokratik Respublikasının Prezidenti Baki Dövlət Universitetində tələbələrlə görüşüb

Oktyabrın 13-də Laos Xalq Demokratik Respublikasının Prezidenti Thonqlun Sisulit Azərbaycanın ali təhsil alan tələbələrlə görüşüb. BDU-nun rektoru Elçin Babayev görüşdə çıxış edərək universitetin Laosun aparıcı universitetləri ilə tərəfdaşlıq əlaqələri qurmaqda maraqlı olduğunu və təhsil sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsi üçün imkanların mövcudluğunu qeyd edib.

Elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev çıxışı zamanı sovet dövründə 2 minə yaxın Laos vətəndaşının Azərbaycanın müxtəlif ali təhsil müəssisələrində təhsil aldığını bildirib. Nazir “Heydər Əliyev adına Beynəlxalq Təhsil Qrantı” proqramının yaratdığı imkanları qeyd edərək Laosdan olan gəncləri bu imkanlardan yararlanmağa dəvət edib. Nazir həmçinin iki ölkənin universitetləri və elmi-tədqiqat müəssisələri arasında əməkdaşlığın, tələbə və akademik heyət mübadiləsinin genişləndirilməsinin əhəmiyyətini vurğulayıb.

Laos Xalq Demokratik Respublikasının Prezidenti Thonqlun Sisulit isə iki ölkə arasında elm və təhsil sahəsində əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsinə xüsusi diqqət yetirdiyini bildirib.

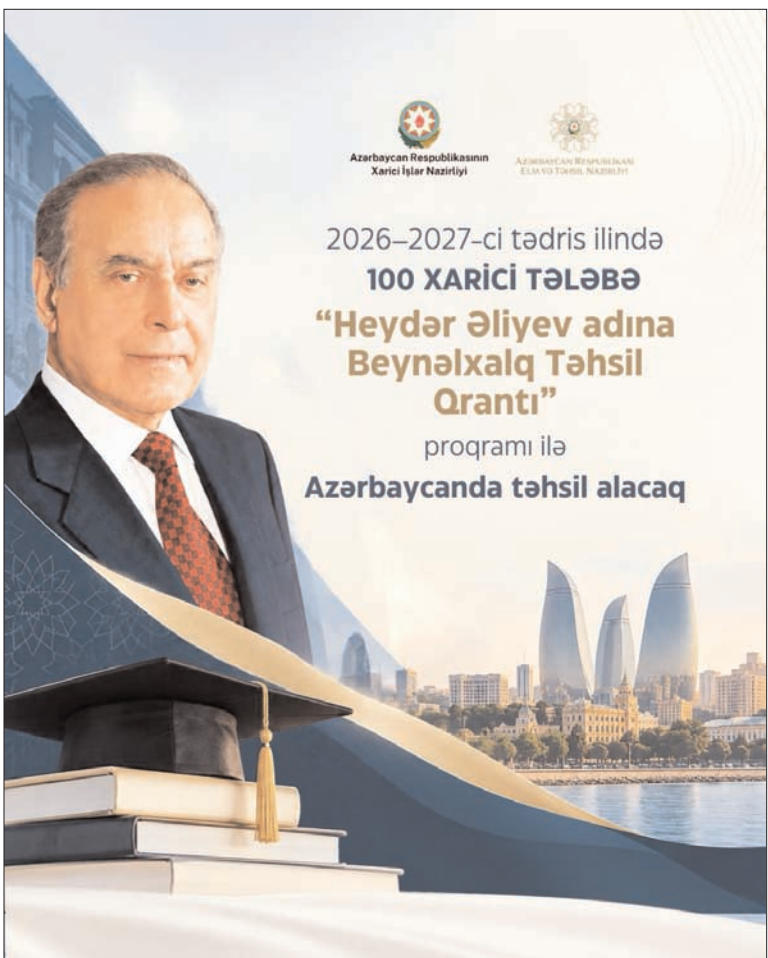
Görüşün sonunda Laos Prezidenti tələbələrin suallarını cavablandırıb.

Thonqlun Sisulit daha sonra BDU-nun fəxri doktoru Ümummilli Lider Heydər Əliyevin adını daşıyan muzeylə tanış olub.

Sovet dövründə
2 minə yaxın
Laos vətəndaşı
Azərbaycanın ali
təhsil
müəssisələrində
təhsil alıb

“Heydər Əliyev adına Beynəlxalq Təhsil Qrantı” programı

2026-2027-ci tədris ili üzrə namizədlərin seçimi barədə XİN və ETN-in birgə mətbuat məlumatı

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 8 iyul 2023-cü il tarixli Sərəncamına uyğun olaraq Xarici İşlər Nazirliyi və Elm və Təhsil Nazirliyi tərəfindən birgə icra edilən “Heydər Əliyev adına Beynəlxalq Təhsil Qrantı” proqramının 2026-2027-ci tədris ili üzrə namizədlərin seçimi prosesi başa çatıb. Proqrama müraciət etmiş 64 ölkədən yüzlərlə namizəd sırasından 55 ölkə üzrə 100 nəfər təhsil qrantına layiq görülmüş.

Seçilmiş namizədlər əsasən ADA Universiteti, Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti, Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti, Azərbaycan Texniki Universiteti, Bakı Dövlət Universiteti, Bakı Ali Neft Məktəbi, Bakı Mühəndislik Universiteti, Naxçıvan Dövlət Universiteti, Milli Aviasiya Akademiyası və Xəzər Universiteti olmaqla Azərbaycanın 11 ali təhsil müəssisəsində müxtəlif təhsil səviyyələrində təhsil alacaqlar.

Proqrama müraciət etmiş 64 ölkədən yüzlərlə namizəd sırasından 55 ölkə üzrə 100 nəfər təhsil qrantına layiq görülmüş

Qeyd edək ki, bu proqrama əsasən, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı və Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələr, inkişaf etməkdə olan Kiçik Ada Dövlətləri qrupuna daxil olan ölkələr və xalqımızla etnik, tarixi və mədəni bağlara malik xalqların və milli azlıqların yaşadığı ölkələrin vətəndaşlarının 5 il ərzində Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrində müxtəlif təhsil səviyyələri üzrə təhsil almaları nəzərdə tutulub.

Sözügedən proqramın şərtlərinə əsasən, illik əsasda 100, ümumilikdə 500 nəfər xarici ölkə vətəndaşları üçün təhsil qrantının ayrılması nəzərdə tutulur.

Apellyasiya Şurasının növbəti iclası keçirilib

Oktyabrın 12-də elm və təhsil nazirinin müavini, nazirliyin Apellyasiya Şurasının sədri Firudin Qurbanovun rəhbərliyi ilə şuranın növbəti iclası keçirilib.

İclasda Elm və Təhsil Nazirliyi yanında Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyinin Tərəfdaşlarla iş və kommunikasiya şöbəsinin İctimaiyyətlə əlaqələr sektorunun məsləhətçisi vəzifəsinə namizəd Anar Vəliyevin, Sənədlərlə və müraciətlərlə iş sektorunun məsləhətçisi vəzifəsinə namizəd Nigar Allahyarovanın, Türkan Piranovanın, Kəmalə Məmmədovanın və Həcər Məmmədadənin şikayətlərinə baxılıb.

İclasda müsahibə komissiyası üzvlərinin təqdim etdiyi məlumat və videoqörüntülər əsasında şikayətlər araşdırılıb, 3 şikayətin qismən təmin edilməsi, 2 şikayətin təmin edilməməsi barədə şura tərəfindən qərarlar qəbul olunub.

AZƏRBAYCAN - ÖZBƏKİSTAN: elm və təhsil sahəsində yeni səhifə açılır

Azərbaycan və Özbəkistan ali təhsil müəssisələri arasında İkinci Rektorlar Forumu keçirilib

Oktyabrın 16-da Xankəndi şəhərində Qarabağ Universitetinin ev sahibliyi ilə Azərbaycan və Özbəkistan ali təhsil müəssisələri arasında İkinci Rektorlar Forumu keçirilib. İki ölkədən ümumilikdə 30-a yaxın ali təhsil müəssisəsinin iştirak etdiyi forum ali təhsil tərəfdaşlığının inkişafına həsr olunub. Forum ali təhsil sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsi, elmi tədqiqat və innovasiya istiqamətlərində birgə təşəbbüslərin təşviqi, eləcə də universitetlərarası əlaqələrin möhkəmləndirilməsi məqsədilə təşkil edilib. Açılış mərasimində çıxış edən Qarabağ Universitetinin rektoru Şahin Bayramov forum iştirakçılarını salamlayıb, onları Qarabağ Universitetində görməkdən məmnunluğunu ifadə edib.

Emin ƏMRULLAYEV

“Bizim üçün Qarabağ təkcə Azərbaycanın mədəniyyət və elm mərkəzi deyil, bütün türk dünyasının elm və mədəniyyət mərkəzidir. Azərbaycan Ordusu Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə torpaqlarımızı işğaldan azad etdikdən sonra Qarabağda həyata keçirilən ilk layihələrdən biri Özbəkistan Respublikasının təşəbbüsü ilə inşa edilən Mirza Uluqbəy adına 1 nömrəli məktəb olub

Son illərdə Özbəkistan və Azərbaycan arasında təhsil əlaqələrinin inkişafı baxımından çox yaxşı dinamika var. Bir neçə il ərzində iki ölkə arasında bir sıra saziş və müqavilələr imzalanıb. Bu müqavilələr nəticəsində həm Azərbaycanda təhsil alan özbəkistanlı tələbələrin, həm də Özbəkistanda təhsil alan azərbaycanlı tələbələrin sayında artım olub. Hazırda Azərbaycanda 150-dən çox özbəkistanlı tələbə təhsil alır

Bu il ilk dəfə olaraq xarici tələbələr də Qarabağ Universitetində təhsil almağa başlayırlar. Bu tələbələrin arasında Özbəkistan vətəndaşının da olması bizi çox sevindirir

Artıq Azərbaycan və Özbəkistan arasında birgə tədqiqat layihələrinə başlanılıb. inanırıam ki, bu sahədə əməkdaşlığımızın inkişafı üçün böyük potensial var

Eyni zamanda, qeyd etmək istərdim ki, ümumi təhsil sahəsində də birgə proqram nəzərdə tutulub. Hazırda birgə layihənin həyata keçirildiyi məktəbdə öz torpaqlarına qayıtmış 500-dən çox azərbaycanlı uşaq təhsil alır

Özbəkistanda da azərbaycanlı tələbələr təhsil alırlar. Bu sayın artırılması, mənca, hər iki tərəf üçün birmənalı olaraq vacibdir. Bakı, Daşkənd, Səmərqənd, Qarabağ, Naxçıvan, Buxara və digər regionlar üzrə tələbə mübadiləsinin aparılması tələbələrimiz üçün əla fürsətdir

Həm Özbəkistanda, həm də Azərbaycanda ali təhsil müəssisələrinin ciddi ehtiyac duyduğu məsələlərdən biri tədqiqatlardır. Tədqiqatlar sayəsində göstəricilərimiz yaxşılaşır, lakin birlikdə daha da yaxşı nəticələr əldə edə bilərik. Çünki eyni mədəniyyətə, eyni elmi mühitə sahibik”

Elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev çıxışında Azərbaycan və Özbəkistan arasında elm və ali təhsil sahəsində əməkdaşlığın inkişaf dinamikasından danışıb. Nazir universitetlər arasında akademik əlaqələrin genişləndirilməsinin, təcrübə mübadiləsinin gücləndirilməsinin və birgə təşəbbüslərin həyata keçirilməsinin əhəmiyyətini vurğulayıb.

Daşkənd Dövlət İqtisad Universitetinin rektoru Konqratbəy Şaripov forumun yeni tərəfdaşlıqların qurulması və mövcud əməkdaşlıq əlaqələrinin möhkəmləndirilməsi baxımından əhəmiyyətini qeyd edib. O, belə platformaların birgə elmi tədqiqatların və təhsil layihələrinin inkişafı üçün mühüm imkanlar yaratdığını bildirib.

Forum çərçivəsində iki ölkənin aparıcı ali təhsil müəssisələrinin rəhbərlərinin iştirakı ilə panel müzakirələri keçirilib. Müzakirələr

də universitet—sənaye əməkdaşlığının gücləndirilməsi, elmi tədqiqatların nəticələrinin praktiki tətbiqi, innovasiya potensialının artırılması və Azərbaycan—Özbəkistan ali təhsil müəssisələri arasında beynəlxalq əməkdaşlığın inkişafı məsələləri ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Tədbirdə universitetlərarası əməkdaşlığın genişləndirilməsini, birgə elmi və akademik təşəbbüslərin həyata keçirilməsini nəzərdə tutan 60-a yaxın anlaşma memorandumu imzalanıb.

Forumun proqramına iştirakçıların Xankəndi və Şuşa şəhərlərinə tanışlıq turları, həmçinin Füzuli şəhərində yerləşən Mirzə Uluqbəy adına 1 nömrəli məktəbə səfəri də daxil edilib.

Xatırladaq ki, forum öz işini oktyabrın 17-də davam etdirəcək.

Rəşid QARAYEV

VAHİD FORMA: BƏRABƏR İMKANLAR

Məlum olduğu kimi, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 6 oktyabr 2026-cı il tarixli Qərarı ilə “Dövlət ümumi təhsil müəssisəsində təhsil-verənlər üçün geyim ilə bağlı Tələblər” təsdiq edilib. Müvafiq qərar təhsilverənlərin pedaqoji fəaliyyətin xarakterinə və işgüzar mühitə uyğun geyim qaydalarını ehtiva edir. Qərarda qeyd olunur ki, tələblərin məqsədi təhsilverənlərin geyimi ilə bağlı vahid yaşayışın müəyyənəşdirilməsi, məktəbdə işgüzar geyim mədəniyyətinin formalaşdırılmasıdır. Dövlət ümumi təhsil müəssisələrində təhsilverənlərin geyiminə dair tələblərin təsdiqlənməsi bu sahədə vahid yaşayışın, təhsilverənlər arasında sosial bərabərliyin təmin olunmasına xidmət edir. “Azərbaycan müəllimi” vahid geyim formasının tətbiqi ilə bağlı tanınmış təhsil ictimaiyyəti nümayəndələrinin fikirlərini öyrənib.

Millət vəkili,
ictimaiyyət və təhsil
nümayəndələri
dəstək nümayiş
etdirirlər

Bahar MURADOVA,
Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə
Dövlət Komitəsinin sədri

“Vahid formanın tətbiqinin şagirdlərin geyimlərinin onların ailələrinin maddi imkanlarının, sosial statuslarının və dəb seçimlərinin nümayişinə çevrilməsinin qarşısını almağa, diqqət xarici görünüşdən təhsilə yönəlməyə xidmət edən ən optimal vasitələrdən biri kimi qəbul etmək lazımdır. Mövzunun dünyəvilik tərəfinə gəldikdə isə, o birmənalı olaraq dövlətin və təhsil sisteminin bütün şagirdlərə dini mənsubiyyətindən asılı olmayaraq bərabər yaşayışını, tədrisin ümumi təhsil məqsədlərinə əsaslanmasını nəzərdə tutur. Vahid məktəbli formasının tətbiqi də məhz bu ümumi qaydanın tərkib hissəsi kimi dəyərləndirilməlidir.

Vahid məktəbli formasının müəyyənəşdirilməsi və tətbiqi təhsilin təşkili ilə bağlı hüquqi və ictimai məsələ olduğu üçün onu yalnız uşaqların bərabərliyi, təhsil mühitinin xüsusiyyətləri, valideynlərin öhdəlikləri və dövlətin qanuni tənzimləmə səlahiyyətləri baxımından qiymətləndirmək lazımdır”.

Rəşad MAHMUDOV,
Milli Məclisin deputatı

“Dövlət ümumi təhsil müəssisələrində şagirdlər üçün vahid məktəbli formasının, müəllimlər üçün isə işgüzar geyim tələblərinin müəyyənəşdirilməsi məsələsi yalnız zəhəri görünüş və məktəbdaxili intizam çərçivəsində deyil, daha geniş sosial və pedaqoji kontekstdə qiymətləndirilməlidir. Uşağın özünü məktəbin bir parçası kimi hiss etməsi, məktəbin dəyərlərinə hörmətlə yaşayışını, kollektiv məsuliyyət anlayışını mənimsəməsi onun sosial inkişafı baxımından əhəmiyyətlidir. Vahid forma bu mənsubiyyətin zəhəri ifadəsidir. Müəllim yalnız müəyyən fənni tədris edən mütəxəssis deyil, həm də davranış, ünsiyyəti, münasibəti və şəxsi nümunəsi ilə uşaqların formalaşmasına təsir göstərən şəxsiyyətdir. Onun məktəb mühitinə uyğun, səliqəli və işgüzar geyinməsi pedaqoji fəaliyyətə və təhsil müəssisəsinə münasibətin ifadələrindən biri ola bilər. Müəllimin işgüzar geyimi onun rəhatlığını nəzərə alan, aydın və məntiqli prinsiplərə əsaslanır”.

Jale ƏLİYEVƏ,
Milli Məclisin Ailə, qadın və uşaq
məsələləri komitəsinin sədr müavini

“Məktəblərdə məktəbli forması və şagirdlərin xarici görünüşü ilə bağlı müəyyən edilmiş tələblərin yalnız bir məsələ - hicabla əlaqələndirilməsi, əslində, qaydaların ümumi mahiyyətinin yanlış təqdim olunmasına səbəb olur. Burada əsas məqsəd hər hansı dini və ya dünyagörüşü məsələsini müzakirə etmək deyil, bütün şagirdlər üçün məktəb mühitində vahid, səliqəli və təhsil prosesinə uyğun görünüş standartının formalaşdırılmasıdır. Məktəbli formasının beynəlxalq təcrübədə də geniş tətbiq olunduğunu nəzərə almaq lazımdır. Dünyanın müxtəlif ölkələrində məktəbli forması təhsil müəssisəsinin nizam-intizamının və vahid məktəb mühitinin bir hissəsi kimi qəbul edilir. Buna görə də bu tələbi qeyri-adi və ya konkret bir qrupa yönəlməli məhdudiyyət kimi təqdim etmək düzgün deyil. Valideynlərə izah olunmalıdır ki, məktəbli forması bütün şagirdlərə eyni qaydada tətbiq edilən ümumi tələblər sisteminin tərkib hissəsidir”.

Hikmət BABAOĞLU,
Milli Məclisin deputatı

“Vahid məktəbli formasının tətbiqi şagirdlər arasında sosial bərabərliyin və həmrəyliyin gücləndirilməsinə, onların diqqətinin geyim fərqlərindən daha çox tədris prosesinə yönəlməsinə töhfə verir. Dünyanın az qala bütün ölkələrində vahid məktəbli forması tətbiq olunur. Çünki bu, şagirdlər arasında sosial bərabərlik, düşüncə bərabərliyi və ümumi həmrəylik yaradır. Eyni zamanda şagirdlərin diqqətini bir-birinin geyim tərzinə deyil, daha çox dərslərinə yönəldir. Təcrübə göstərir ki, bu yaşayış təhsilin keyfiyyətinə də müsbət təsir göstərir. Hər bir valideyn övladı qarşısında məsuliyyət daşıyır. Valideyn həm övladına, həm də cəmiyyətə münasibətdə öz mövqeyinə tənqidi yanaşmağı bacarmalıdır. Özünə sual verməlidir ki, əgər vahid məktəbli forması dünyanın bir çox ölkəsində tətbiq olunursa və uşaqların daha yaxşı təhsil almasına xidmət edirsə, mən nə üçün buna etiraz edirəm? Hesab edirəm ki, valideynin bu sual üzərində düşünməsi onu düzgün nəticəyə gətirə bilər”.

Gülşad RÜSTƏMLİ,
Naxçıvan Muxtar Respublikası
Ali Məclisinin deputatı, şohid anası

“Bu gün baş verən hadisələr, məktəblərə hücumlar, avtomobillərin yandırılması məni dərinlən sarsıdır və ciddi narahatlıq doğurur. Mən Vətənə övlad vermiş, bu torpağın ağrısını öz ürəyində daşıyan bir ana kimi hər bir hadisəyə, ilk növbədə, insan taleyi və gələcəyimiz baxımından yanaşıram. Bir qadın kimi istəyirəm ki, heç bir ana övladının təhlükəsizliyindən narahat olmasın, heç bir uşaq məktəbə qorxu ilə getməsin, heç bir ailə sabahından nigran qalmasın. Bir Azərbaycanlı kimi isə mənə ən çox düşündürən dövlətimizin sabitliyi, xalqımızın birliyi və Vətənimizin gələcəyidir. Biz bir-birimizə düşmən kəşilməməli, problemlərimizi birlik və məsuliyyətlə həll etməliyik. Bizim birliyimiz gücümüz, həmrəyliyimiz dayağımız, dövlətimiz isə ən böyük dəyərimizdir”.

Hikmət ƏLİZADƏ,
Elm və Təhsil Nazirliyi yanında
İctimai Şuranın sədri

“Həm müəllimin, həm də şagirdin geyimi onların daxili intizamına və öz funksiyalarını yerinə yetirməsinə təsir edir. Vahid geyim forması, ilk növbədə, şagirdlər arasında maddi və sosial-iqtisadi fərqlərin aradan qaldırılmasına istiqamətlənib. Məktəblərdə müxtəlif maddi imkanlara malik ailələrin övladları təhsil alırlar. Sərbəst geyim zamanı maddi imkanları yüksək olan ailələrin övladları bahalı geyimlərlə fərqlənə bilərlər. Vahid məktəbli forması tətbiq edildikdə isə bütün şagirdlər eyni geyimdə olduqlarından onların ailələrinin maddi vəziyyəti ilk baxışdan nəzərə çarpmır. Müəllim şagird üçün tək cəlbəlik mənbəyi deyil, həm də davranış və xarici görünüş baxımından nümunədir. Müəllimlərin ciddi və klassik üsluba üstünlük verməsi məktəbdə ciddi və akademik atmosfer yaradır. Bu da tədris prosesinin keyfiyyətinə birbaşa təsir edir. İşgüzar geyim tərzini müəllimin öz peşəsinə, rəhbərliyə, valideynlərə və ən əsası, şagirdlərə hörmətinin göstəricisidir”.

İlahə FƏRƏCOVA,
Naxçıvan Qızlar Liseyinin direktoru

“Məktəbdə müəyyən olunmuş qaydalara əməl etmək şagirdlərdə məsuliyyət, özünə nəzarət, kollektivə hörmət və nizam-intizam vərdişləri yaradır. Geyim qaydalarının tətbiqi məqsəd deyil, daha sağlam təhsil mühitinin formalaşdırılması vasitəsidir. Əsas məsələ qaydaların bütün şagirdlərə eyni prinsiplərlə, ardıcıl, izahlı və ədalətli şəkildə tətbiq olunmasıdır. Bu prosesdə məktəb rəhbərliyi, müəllimlər və valideynlər birgə məsuliyyət daşımalıdır. Milli-mənəvi dəyərlərin şagirdlərə aşılınması müəllimin ən mühüm vəzifələrindən biridir. Müəllim şagirdlərə ana dilinə, milli mədəniyyətə, tariximizə, adət-ənənələrimizə, ailəyə, böyüklərə və insan əməyinə hörmət etməyi həm sözlərlə, həm də şəxsi davranışı ilə öyrədir. Naxçıvan Qızlar Liseyində həm təhsilverənlərin, həm də təhsilənlərin geyim qaydalarına dair müvafiq normativ tələblər nəzərə alınmaqla Pedaqoji Şuranın qərarı qəbul edilib və qaydalara riayət olunması ilə bağlı vahid yaşayış müəyyənəşdirilib”.

Şəmil SADIQ,
Dosent

“Məktəb təhsil və tərbiyə məkanıdır. Burada təhsil alan övladlar gələcəyimizdir. Bizim vəzifəmiz onların sağlam, təhlükəsiz mühitdə, bərabər imkanlarla təhsil almalarına şərait yaratmaq, sərbəst düşüncə şəxsiyyət kimi yetişmələrinə kömək etməkdir. Məktəbin dünyəvi xarakterini qorumaq da bu məsuliyyətin bir hissəsidir. Son vaxtlar məktəbli forması ətrafında aparılan müzakirələrin yalnız hicab mövzuna gətirilməsini doğru hesab etmərəm. Məktəbdə geyim qaydaları barədə məsələni dərhal dinə münasibət müstəvisinə keçirmək onun təhsil baxımından mahiyyətini arxa plana atır. Halbuki müzakirənin mərkəzində şagird, məktəb mühiti və hamıya aydın olan ümumi qaydalar dayanmalıdır. Məktəbin dünyəvi xarakteri və ümumi geyim qaydaları qorunmalıdır. Bunun üçün qaydaların məzmunu və məqsədini cəmiyyət düzgün anlamalı, uşaqlar böyüklərin ideoloji mübahisələrinin tərəfinə çevrilməməlidir”.

“Azərbaycan müəllimi”nin ARXIVİNDƏN “Müəllimin geyimi və bəzəyi haqqında”

“Azərbaycan müəllimi” 20 noyabr 1968-ci il №93

Redaksiyaya gələn bir sıra məktublarda bəzi müəllimlər pedaqoqların geyimi və bəzəyi haqqında suallar verirlər. Redaksiya həmin müəllimlərin suallarına cavab verməyi professor Mərdan Muradxanovdan xahiş etmişdir. Aşağıda biz onun bu xüsudakı məqaləsini dərc edirik. “Adamın necə geyinməsi və bəzək şeyləri gəzdirməsi məsələsi davranışda sadəliyə aiddir. Sadəlik isə əxlaqi keyfiyyətdir. Bunun həm də estetika ilə əlaqəsi vardır. Hələ qədim zamanlardan xalq həmişə insanın rəftarı və geyimində sadəliyi yüksək qiymətləndirmiş, rəftarda əzilib-büzülməyə, geyimdə həddini aşan təmtəraqlığa, zینətlərini gözə çarpdırmağa tənqidi münasibət bəsləmişdir.

Müəllim mədəni rəftarı ilə şagirdlərə nümunə olduğu kimi, sadə geyimi və bəzəyi ilə də uşaqlar üçün örnək olmalıdır

Sadəlik vacib əxlaqi sifətdir. Peşəsindən və daşdığı vəzifədən asılı olmayaraq hər bir insan işdə və məişətdə, ictimai və şəxsi həyatda özünün rəftarı və geyimindəki sadəliklə seçilməlidir.

Bütün sovet adamları üçün vacib olan bu sifət, başqa əxlaqi keyfiyyətlər kimi, pedaqoji işlə məşğul olan şəxslər üçün ikiqat əhəmiyyətlidir. Məsələn bundadır ki, həkim, mühəndis, aqronom və başqa mütəxəssislərin necə geyinməsi və bəzənməsi onların işinə təsir göstərmir, müəllimin geyimi və bəzəyi isə pedaqoji işə bu və ya başqa cür təsir edir. Məsələn, mühəndisin çox uzun bığ saxlayıb iş yerinə sırtıqlı ilə və ya yun corabla, qaloşla gəlməsi tikilən evin keyfiyyətinə təsir etməz. Ancaq müəllimin uzun sırğalar taxıb, bəndrumi saç düzəldərək sinfə girməsi, özünü əzib-büzərək danışması onun dərslərini poza bilər. Uşaqlar belə müəllimin izah etdiyi məsələnin məzmunundan daha artıq onun qeyri-adi sırğalarına, qoribə hala salınmış saçlarına, sözləri necə əzilə-əzilə ifadə etməsinə diqqət yetirəcəklər. Üz-gözünü həddən artıq rəngləyib məktəbə gələn və ya qoribə uzun bığ saxlayan müəllimə şagirdlər dərhal bir ləqəb qoyar, bu isə onun nüfuzuna mənfi təsir göstərər və deməli, uşaqlar üzərindəki əxlaqi təsirini xeyli zəiflədər.

Müəllim hələ ağılca tam yetişməmiş, lakin hər şeyi görüb-götürən uşaqlarla, yeniyetmələrlə işləyir. Onun bütün hərəkətləri, xarici görünüşü, geyimi, bəzəyi çox həssas uşaq gözünün müşahidəsi altında olur. Böyük dövlət xadimi M.İ.Kalinin əlaçı müəllimlərin müşavirəsində söylədiyi nitqində şagirdlər üzərində müəllimin bütün həyat boyu təsir göstərdiyini qeyd edərək deyir: “...Müəllim özünə fikir verməli və hiss etməlidir ki,

onun hərəkətləri və özünü aparması dünyada heç bir adam üçün olmayan dərəcədə çox ciddi nəzarət altındadır. Onlarca uşaq gözü müəllimə

“

Həyatdan ayrı düşmüş inqilabdan qabaqkı məktəbdə müəllimlər üçün vahid geyim var idi. Qadın müəllimlər üçün bu, tünd rəngli, yaxası bağlı, uzun qollu düz paltar idi. Kişi müəllimlər üçün isə bu qara mahuddan düz şalvar və qızıl düyməli frənc idi.

”

mə baxır. Uşaq gözündən daha diqqətli, daha görücü, daha həssas bir şey yoxdur, bu gözəl insanın ruhi həyatının müxtəlif dəyişikliyinə, bütün incəlikləri ilə dərhal sezir. Bunu möhkəm yadda saxlamaq lazımdır”.

Öz vəzifəsini yaxşı dərk edən müəllimlər bunu həmişə yadlarında saxlayır, özlərinin bütün həyatında – sinfdə və sinfdən kənarda, mə-

limlər üçün bu, tünd rəngli, yaxası bağlı, uzun qollu düz paltar idi. Kişi müəllimlər üçün isə bu qara mahuddan düz şalvar və qızıl düyməli frənc idi.

Həyatla sıx əlaqəsi olan bizim məktəbdə müəllimlər də adi vətəndaşlar kimi sadə geyinir və öz geyimi ilə adi vətəndaşlardan seçilmirlər. Bu da tərbiyə nöqtəyi-nəzərindən düzgündür.

...Bəzək məsələsinə gəldikdə, burada da məqaləmizin əvvəlində paltar modası haqqında dediyimiz orta həddi məsləhət görmək lazımdır. Adi həyatda, qonaq yerlərində qadın müəllim orta həddi aşmadan brilyant üzük də taxıb, muncuq boyunbağı və bəzəkli boğazlıq da gəzdirə bilər. Lakin məktəb, sinif cavahiratın, çoxlu qas-qasın yeri deyildir. Buradan belə səhv nəticə çıxarılmamalıdır ki, müəllim məktəbdə adi üzük, sırğa, boyunbağı gəzdirməməlidir. Bunların hamısı olar. Ancaq orta hədd dairəsində. Müəllim mədəni rəftarı ilə şagirdlərə nümunə olduğu kimi, sadə geyimi və bəzəyi ilə də uşaqlar üçün örnək olmalıdır.

Mərdan MURADXANOV,
professor

VAHİD FORMA - TARİXİ ƏNƏNƏ

Məktəbli geyimini qəbul etməyənlərə tarixi cavab

Lakin həmin fotoların çəkildiyi dövrün tarixi şəraiti və məktəbdə tətbiq edilən geyim qaydaları nəzərə alınmadan aparılan müqayisələr yanlışdır. Çünki Tağıyevin qız məktəbində şagirdlərin geyimi fərdi seçim əsasında deyil, məktəbin Həmi-lər Şurasının qəbul etdiyi qərarla müəyyənləşdirilmişdir.

Bəs 125 il əvvəl Tağıyevin qız məktəbində şagirdlər necə geyinirdilər? Onların geyimi hansı prinsiplər əsasında seçilmişdir və tarixi sə-nədlər bu barədə nə deyir?

Azərbaycan təhsil tarixində mü-hüm yer tutan Hacı Zeynalabdin Tağıyevin qız məktəbi 1901-ci ildə Bakıda fəaliyyətə başlayıb. İslam dininə sidiq-ürəkdən bağlı bir şəx-siyyət olan Tağıyev qızların mədrə-sə və mollaxanalarda təhsilə cəlb edilməsinə də tərəfdar ola bilirdi, lakin o, qızların məhz dünyəvi təhsil almalarının, cəhəlat zəncirlərindən qurtulmalarının vacibliyini görürdü.

Müsləman qızların təhsilə cəlb edilməsi həm də məhz bu baxımdan dövrünün əlamətdar hadisələrindən biri olub.

Məktəbin arxiv fotolarında şa-

girdlər oxşar biçimli, baş örtüyü ilə tamamlanan ənənəvi geyimlərdə təsvir olunublar. Bu geyimlər təsə-dufi seçilməmişdi. Onların forması və hazırlanması ilə bağlı xüsusi qə-rar mövcud idi.

Tarixi mənbələrə əsasən, 22 aprel 1901-ci ildə məktəbin Həmi-lər Şurasının iclasında şagirdlərin geyim forması ayrıca müzakirə edi-lib. Şura dövrün ictimai-mədəni xü-susiyyətlərini nəzərə alaraq Dağıs-tan qadınlarının ənənəvi geyimi əsasında hazırlanmış formanın tət-biqini məqsədəuyğun hesab edib.

Qərarda geyimin ümumi görü-nüşü ilə yanaşı, qış formasının qəh-vəyi rəngdə olması, şagirdlər üçün

Son günlər sosial şəbəkələrdə S dini xarakterli geyim ele-mentlərinin rəsmi qərarla qəbul edilmiş məktəbli formasına in-teqrasiya edilməsi cəhdlərinə haqq qazandıran fikirlərə rast gəlinir. Bəzi müzakirələrdə isə bu yanaşmanı əsaslandırmaq üçün Hacı Zeynalabdin Tağıye-vin 1901-ci ildə Bakıda açdığı qız məktəbinin tarixi fotolarına isti-nad olunur.

nəzərdə tutulan geyimlərin sayı və hazırlanması kimi məsələlər də müəyyənləşdirilib.

Beləliklə, Tağıyevin qız mək-təbində şagirdlərin geyimi fərdi zövqə və sərbəst seçimə buraxılma-mış, məktəbin öz geyim standartı müəyyən edilmişdir.

Milli geyim ənənəsi məktəb formasına çevrilmişdir

Məktəbli formasının hazırlan-masında Qafqaz xalqlarının ənənəvi qadın geyimindən götürülən ele-mentlər əsas rol oynamışdır. Bu se-çim dövrün milli-mədəni xüsusi-yətlərini də əks etdirirdi.

Həmin dövrdə milli geyim ənə-nələri ilə dini adətlərin qarşılıqlı tə-sirini nəzərə almaq vacibdir. Bu-nunla belə, tarixi fotolarda görünən baş örtülü geyimləri şagirdlərin fər-di qaydada seçdikləri dini geyim nü-munəsi kimi təqdim etmək düzgün deyil. Çünki söhbət məktəbin idar-əetmə orqanı tərəfindən müəyyən-ləşdirilmiş vahid formadan gedirdi.

Geyim qaydaları məktəbin təşkilati sisteminin bir hissəsi idi

Tağıyevin qız məktəbinin yara-dılmasında əsas məqsəd qızların təhsil imkanlarını genişləndirmək, onları savadlı və cəmiyyət həyatın-da fəal iştirak edə bilən şəxslər kimi yetişdirmək idi.

Bu məqsədlə məktəbin tədris proqramı, müəllim heyəti, şagirdlə-rin yaşayış və təhsil şəraiti əvvəlcə-dən planlaşdırılmışdır. Geyimlə tə-minat da məktəbin maddi və təşkilat-i fəaliyyətinin tərkib hissəsi idi.

125 illik fotoların xatırladığı tarixi fakt

Tağıyevin qız məktəbinin arxiv fotoları Azərbaycan təhsilinin, xüsu-silə də qızların təhsil imkanlarının genişlənməsinin mühüm tarixi sübu-tudur. Bu fotoları tamamlayan sə-nədlər isə Azərbaycanda məktəbli geyiminin vahid qaydada müəyyən-ləşdirilməsi ənənəsinin qədim tarixə malik olduğunu göstərir.

Hələ 125 il əvvəl şagirdlərin geyiminin görünüşü, hazırlanması və təminatı məktəbin idarəetmə or-qanı səviyyəsində tənzimlənirdi.

Çingiz SƏFƏRLİ

Bu tarixi nümunədən çıxan əsas nəticə odur ki, Tağıyevin qız məktəbində şagirdlər istədikləri geyimi deyil, onlar üçün əvvəlcədən müəy-yənləşdirilmiş məktəbli formasını geyinirdilər. Ona görə də həmin fotoları dövrün geyim qaydalarını nəzərə al-madan müasir məktəblərdə fərdi dini geyim seçiminin tarixi sübutu kimi təq-dim etmək tamamilə əsassızdır.

Dərsə gedən bir şagird...

Reportaj

Məktəbə gələn uşaqların hər birinin öz dünyası, öz arzuları var. Bəlkə də, məktəbin ən gözəl tərəflərindən biri budur: burada uşaqları bir-birindən ayıran geyimləri deyil. Paylaşdıqları xəyallar, öyrəndikləri biliklər və qurduqları dostluqlardır. Dövlət ümumi təhsil müəssisələrində şagird və müəllimlərin geyimlərinə dair tələblərin təsdiqlənməsindən sonra Bakı şəhəri Nəriman Nərimanov adına 45 nömrəli tam orta məktəbə üz tutduq. Valideynlərinin əlindən tutan balacalar məktəbə tələsir, kimi müəllimini görüb sevinclə gülümsəyir, kimi də dostlarına qovuşmağa can atırdı. Səliqəli, vahid məktəb geyimində olan uşaqlar bir-birinə bənzəyirdi. Elə bil, boyları da eyni idi... Baxışlarındakı həyəcan, üz-lərindəki təbəssüm, məktəbə gətirdikləri uşaq sevinci də eyni idi.

“Qərar hamı üçün eyni olmalıdır”

Məktəbin həyatında övladlarını dərsə yola salan valideynlərlə söhbətlaşdıq. Onlardan biri ikinci sinifdə oxuyan övladını məktəbli formasında dərsə göndərən Günel Kazımova idi. Valideyn vahid geyim prinsipini dəstəklədiyini bildirdi: “Dövlətin verdiyi bütün qərarların doğru olduğuna inanıram. Düşünürəm ki, bu qərar da özünü doğruldacaq və valideynlər tərəfindən müsbət qarşılanacaq. Mən övladımı məktəbli formasında geyindirirəm. Çünki məktəb mühitində heç kim geyiminə görə fərqlənməməlidir”.

Onun fikrincə, müəllimlərin geyimində də səliqə və nizam-intizam əsas götürülməlidir: “Məktəbli geyiminin vahid olması uşaqlar arasında fərqlərin azalmasına, onların eyni məktəbin şagirdləri kimi bir-birini qəbul etməsinə də kömək edir. Qərar hamı üçün eyni olmalıdır. Şagirdlər kimi müəllimlər də səliqəli və nizam-intizamlı geyinməlidirlər. Bu, uşaqlar üçün də yaxşı nümunə olar”.

“Məktəbli forması çox vacibdir”

“Düşünürəm ki, hər bir şagirdin məktəb geyim kodeksinə əməl etməsi çox vacibdir. Düzgün məktəbli forması geyinən şagird özünü məktəbə daha çox aid hiss edir, dərs oxumağa və təhsil almağa daha çox meylli olur. Bu, onda məsuliyyət hissi də yaradır. Bütün şagirdlər eyni formanı geyinəndə aralarında bərabərlik təmin olunur və geyimə görə heç bir fərq yaranmır”.

Həmsöhbətimizin fikrincə, müəllimlər şagirdlərə həm bilikləri və davranışları, həm də xarici görünüşləri ilə nümunə olmalıdırlar: “Müəllimlərin səliqəli, geyim qaydalarına uyğun geyinməsi çox əhəmiyyətdir. Bu, bizdə təhsilə daha çox maraq və həvə yaradır. Mən də müəllimlərimdən nümunə götürürəm. Onların geyimi mənim üçün çox önəmlidir”.

Məktəbin 10-cu sinif şagirdi Əslə Abbasova da məktəbli formasının vacibliyini əsaslandırarkən həm bərabərliyi, həm də məktəbdaxili qaydalara əməl olunmasını önə çəkdi: “Məncə, məktəbli forması çox vacibdir. İlk növbədə, şagirdlər arasında intizam yaradır, eyni zamanda onları bərabərləşdirir və ayrı-seçkilik hallarını aradan qaldırır”.

Əslə müəllimlərin geyiminə də münasibət bildirərək vurğulayır: “Müəllimlərin şagirdlərə təsiri yalnız dərslə məhdudlaşmır. Onların geyimi, davranışı, şagirdlərlə münasibəti və dərsi necə tədris etməsi də uşaqların təhsilə yanaşmasında mühüm rol oynayır. Müəllimlər həm davranışları, həm də geyimləri ilə bizə nümunə olurlar”.

“Həm müəllimlər, həm də şagirdlər geyim tələblərinə məsuliyyətlə yanaşmalıdırlar”

Zəng vuruldu, şagirdlər siniflərə tələsdilər. Dəhlizdə dərsə gecikənlərin olub-olmadığını izləyən, gəlib-gedən şagirdlərə nəzarət edən Türkan müəllim ilə söhbətlaşdıq. 11 illik pedaqoji təcrübəsi olan, ibtidai sinif müəllimi Türkan Kərimova

məktəbli formasını uşaqlarda nizam-intizam və məsuliyyət formalaşdırma vasitələrindən biri hesab edir: “Məktəbli forması qaydalarına əməl etmək çox vacibdir. Çünki vahid geyim şagirdlərdə nizam-intizam, məsuliyyət və birlik hissi formalaşdırma amillərindədir. Müəllimlər də geyim

qaydalarına əməl etməklə şagirdlərə şəxsi nümunə göstərməlidirlər. Həm şagirdlər, həm də müəllimlər geyim tələblərinə nə üçün vacib olduğunu anlamalı və onlara məsuliyyətlə yanaşmalıdırlar”.

Türkan Kərimovanın fikrincə, məktəbin və müəllimin əsas vəzifələrindən biri gələcəyin məsuliyyətli vətəndaşlarını yetişdirməkdir: “Müəllim olaraq üzərimizə düşən vacib missiyalardan biri vətənpərvər ruhda nəsil yetişdirməkdir. Eyni zamanda, ümumbəşəri və dünyəvi prinsiplərə əməl edən, fikrini sərbəst ifadə edə bilən, yaradıcı və bacarıqlı şəxsiyyətlər formalaşdırmaqlıq. Bu baxımdan, dövlətin qəbul etdiyi qərarı dəstəkləyirəm”.

“Pedaqoqun geyimi onun peşə məsuliyyətini və məktəb mühitinə münasibətini əks etdirməlidir”

Türkan Kərimovanın həmkarı Səlimə Şixəyirova da vahid məktəb geyimi prinsipinin tərəfdarıdır. 40 illik pedaqoji təcrübəsi olan müəllim məktəbli formasını təhsil mühitinin vacib elementlərindən biri hesab edir. “Həmişə düşünmüşəm ki, müəllim geyimi, davranışı ilə nəinki məktəbdə, məktəbdən kənarda da nümunəvi olmalıdır. Pedaqoqun geyimi onun peşə məsuliyyətini və məktəb mühitinə münasibətini əks etdirməlidir. Şagirdlər müəllimlərini müşahidə edir, onların geyim və davranışlarından danışıq, bəzən geyim mədəniyyəti baxımından onları nümunə göstərirlər. Müəllim də bu baxımdan nümunə olmalıdır”.

Elə bu vaxt yenidən zəng vuruldu, şagirdlər tənəffüsə çıxdılar.

Qız balalar məktəbə hazır olalar, elmdə mahir olalar, fəzldə bahir olalar, başdan-ayağa geyələr don, gedələr məktəbə on-on...

M.Ə.SABİR

Valideyn:

Dövlətin verdiyi bütün qərarların doğru olduğuna inanıram. Düşünürəm ki, bu qərar da özünü doğruldacaq və valideynlər tərəfindən müsbət qarşılanacaq. Mən övladımı məktəbli formasında geyindirirəm. Çünki məktəb mühitində heç kim geyiminə görə fərqlənməməlidir.

Şagird:

Hamımız eyni formanı geyinəndə bir-birimizdən seçilmirik, şagirdlər arasında ayrı-seçkililiyin qarşısı alınır. Bu, çox müsbət haldır. Belə olduqda diqqətimizi dərslərimizə yönəldə bilərik. Nəticədə daha yaxşı oxuyur, daha məhsuldar oluruq.

Dəhlizdə gəzişən, dostları ilə söhbətləşən uşaqların arasında idman zalına tələsənlər də vardı. Zala doğru addımlayarkən gülürlə bəzə baxan iki məktəbli ilə söhbətlaşdıq. 10-cu sinif şagirdləri İnci Süleymanlı və Nilay Mustafayeva vahid məktəbli formasının əhəmiyyətini

dən danışdılar.

İnci indiyədək həmişə məktəbli forması ilə dərsə gəldiyini deyir. Onun fikrincə, hər məkənin özünə uyğun geyim qaydası var və məktəbli forması da təhsil mühitinə uyğun seçildir: “Hamımız eyni formanı geyinəndə bir-birimizdən seçilmirik, şagirdlər arasında ayrı-seçkililiyin qarşısı alınır. Bu, çox müsbət haldır. Belə olduqda diqqətimizi dərslərimizə yönəldə bilərik. Nəticədə daha yaxşı oxuyur, daha məhsuldar oluruq”.

Sinif yoldaşı Nilay Mustafayeva da vahid məktəbli formasının şagirdlər arasında bərabərliyi qoruduğunu düşünür. O da geyim qaydalarının diqqətin dərsə yönəlməsinə kömək etdiyini vurğulayır: “Vahid məktəbli forması uşaqları bir-birindən ayırır. Hamımız bərabər görünürük və forma diqqətimizin yayınmasına imkan vermir. Buna görə də məktəbli forması qaydasını dəstəkləyirəm”.

Bəş dəqiqəlik tənəffüs başa çatdı kimi bu dəfə idman zalına tələsdik. Burada bizi fərqli bir mənzərə gözləyirdi. Şagirdlər idman dərslərinin tələblərinə uyğun geyimdə idilər. Müvafiq qərara əsasən, fiziki tərbiyə, çağırışqədərki hazırlıq, texnologiya, fizika, kimya və biologiya fənlərinin tədrisi zamanı məşğələnin xarakterinə və iş şəraitinə uyğun funksional, rahat geyimlərdən istifadə edilə bilər.

İdman zalında fiziki tərbiyə müəllimi Təranə Əliyeva ilə söhbətlaşdıq. 40 illik pedaqoji təcrübəsi olan, bunun 30 ilini 45 nömrəli tam orta məktəbdə çalışan müəllim deyir ki, dərslər xarakterinə uyğun geyim həm müəllim, həm də şagird üçün vacibdir: “İslədiyim müddətdə məktəbdə həmişə müəllimə uyğun geyim-

də gəlmişəm. Fiziki tərbiyə müəllimi olsam da, idman formasını dərs saatlarında geyinir və məşğələlərimi bu geyimdə keçirəm. Şagirdlər arasında da bu qaydanın tətbiqinə nail olmuşuq. Məktəbimizdə uşaqların fiziki tərbiyə dərslərinə idman formasında gəlməsinə diqqət yetiririk. Ümid edirəm ki, şagirdlərimiz bundan sonra da məktəbin müəyyən edilmiş formasını geyinməyə davam edəcəklər”.

Müəllimlərin də məktəbə nümunəvi, müəyyən edilmiş geyim qaydalarına uyğun formada gəlməsinin tərəfdarıyam. Məktəbimizdə bu qaydalara əməl olunur və hər hansı problemimiz yoxdur. İstəyirik ki, bu nizam bundan sonra da qorunsun”.

Məktəbdə tədrisin gündəlik axarı davam edirdi. Vahid geyim qaydalarının tətbiqi, məktəbdaxili nizam-intizamın qorunması məsələləri barədə məktəbin direktoru, Əməkdar müəllim Pərvanə Talibova ilə söhbətlaşdıq.

“Vahid məktəbli formasının tətbiqi şagirdlərin diqqətinin tədrisə yönəldilməsi baxımından düzgün addımdır”

Direktorun sözlərinə görə, Nazirlər Kabinetinin qərarından sonra məktəbin Pedaqoji Şurasının iclası keçirilib və vahid geyim forması ilə bağlı qərar yekdilliklə dəstəklənib. P.Talibova hesab edir ki, yeni qərar məktəbdə geyim qaydalarının daha ardıcıl tətbiqi üçün əsas yaradır: “Bu qərar bizim üçün də çox əhəmiyyətlidir. Hesab edirik ki, vaxtında qəbul edilmiş, yerində verilmiş qərardır. Çünki məktəbli formasından kənar elementlərdən istifadə edən şagirdlərlə bağlı müvafiq tədbirlər görmək üçün bizə hüquqi əsas yaradır. Dırnaq və saç düzümündən tutmuş zinet əşyalarına və digər aksesuarlara qədər bu məsələlərdə vahid yanaşmanın tətbiqi vacibdir. Düşünürəm ki, vahid məktəbli formasının tətbiqi şagirdlərin diqqətinin tədrisə yönəldilməsi baxımından düzgün addımdır”.

“Qaydalara əməl etməyən şagirdlərlə söhbət zamanı bəzən aydın olur ki, bu hallar uşaqların öz istək və arzularından irəli gəlir, əksinə, ailələri tərəfindən məcburiyyətə noticəsinə baş verir. Buna görə də valideynlərlə görüşlər keçirir, şagirdlərlə məktəb psixoloqunun iştirakı ilə söhbətlər aparırıq. Məqsədimiz uşaqlara düzgün yanaşmaq, onlara qaydaların əhəmiyyətini izah etməkdir”, — deyər direktor qeyd edir.

Məktəbdə bu işin kollektiv şəklində aparıldığını bildirən idarəsinin əməkdaşları ilə əməkdaşlığa da toxundu. Onun sözlərinə görə, müvafiq əməkdaşlar da şagirdlərlə söhbətlər apararaq onlara davranışlarının noticələrini anlamaya kömək edirlər.

Direktorun sözlərinə görə, qaydaların tətbiqi zamanı əsas məsələlərdən biri şagirdlərin və məktəb əməkdaşlarının hüquqlarının qorunmasıdır. Valideynlərin mövqeyindən asılı olmayaraq, uşaqlara psixoloji dəstək göstərilməsinə xüsusi diqqət yetirilir.

Biz reportajımızı tamamlayıb məktəbdən ayrılıq. Bir neçə saatlıq müşahidəmizdə şahidi olduq ki, məktəb divarları arasında uşaqların gələcəyə hazırlayan onlara verilən bilik, göstərilən qayğı və asılanan dəyərlərdir.

Foto: Kənan QAFAROV
“Azərbaycan müəllimi”

UĞUR HEKAYƏLƏRİ

“Qızların təhsilinə dəstək” layihəsi çərçivəsində həyata keçirilən müxtəlif təqaüd proqramları vasitəsilə 5 il ərzində 730 qızın təhsilinə və inkişafına dəstək göstərilib. Bunu “Azərbaycan müəllimi”nə müsahibəsində Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin aparıcı məsləhətçisi Xumar İlqarqızı deyib. Onun sözlərinə görə, 2021-ci ildə Hacı Zeynalabdin Tağıyevin maarifçilik ənənələrinin yaşadılması, onun təşəbbüsü ilə yaradılan Qızlar Məktəbinin 120 illik yubileyinin qeyd olunması və Beynəlxalq Qızlar Günü'nün əhəmiyyətinin vurğulanması məqsədilə Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin start verdiyi layihə genişlənərək yüzlərlə qızın təhsilinə və gələcək inkişafına töhfə verir: “İlk dəfə bu layihə çərçivəsində sahibkar qadınlar və şirkətlər tələbə qızların təhsilinə dəstək göstərib. Sevindirici haldır ki, həmin vaxt 14 qızla başlayan bu təşəbbüs zamanla genişlənərək yüzlərlə qızın təhsilinə və gələcək inkişafına töhfə verən böyük bir layihəyə çevrilib”.

Qızların təhsilinə dəstək davamlı karakter alır

2022-ci ildə Elm və Təhsil Nazirliyi ilə əməkdaşlığın genişlənməsi və Təhsilin İnkişafı Fondunun tərəfdaşlığa qoşulması ilə layihənin inkişafında yeni mərhələ başlayıb: “Bu əməkdaşlıq təşəbbüsün daha geniş miqyasda həyata keçirilməsinə, qızların təhsilinə dəstəyin sistemli və davamlı karakter almasına zəmin yaradıb”.

Hənifə Məlikova-Zərdabi proqramı: 30-dan çox universitetdə 317 tələbə qız

Əməkdaşlığın ilk “bəhrəsi” Hənifə Məlikova-Zərdabi adına təqaüd proqramı olub: ““Qızların təhsilinə dəstək” layihəsinin özəliyi ondan ibarətdir ki, bu layihə müxtəlif istiqamətləri və qolları özündə birləşdirir. Layihənin əsas istiqamətlərindən biri olan və Təhsilin İnkişafı Fondu ilə əməkdaşlıq çərçivəsində həyata keçirilən Hənifə Məlikova-Zərdabi adına təqaüd proqramından yararlanaraq ümumilikdə respublika üzrə 30-dan çox ali təhsil müəssisəsində təhsil alan 317 qız təqaüd alıb”.

Qızların təhsil imkanlarının genişləndirilməsinə və akademik uğurlarının dəstəklənməsinə yönələn proqram 2023-cü ildə təsis edilib. Bu proqram çərçivəsində ali təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanlarında yüksək nəticə göstərən, regionları təmsil edən, eləcə də həssas qruplara aid olan qızların təhsil imkanları dəstəklənib, onların inkişafına töhfə verən addımlar atılıb.

125 illik böyük missiya

Bu il Bakıda Qızlar Məktəbinin yaradılmasının 125-ci ildönümü münasibətilə daha bir təqaüd proqramı təsis edilib. Hacı Zeynalabdin Tağıyev adına bu təqaüd proqramına artıq 22 tələbə qız qoşulub. Proqram qızların

ARZULARDAN GƏLƏCƏYİN PEŞƏLƏRİNƏ: 730 qızın təhsilinə dəstək olan layihə

təhsilinə dəstək göstərməklə yanaşı, onların gələcək peşəkar inkişafına və cəmiyyətdə fəal iştirakına şərait yaratmağı hədəfləyir.

Şəhid xanımlarının şəxsi və peşəkar inkişafına dəstək

“Qızların təhsilinə dəstək” layihəsinin sosial əhəmiyyət daşıyan başqa bir istiqaməti Azərbaycan Banklar Assosiasiyası ilə əməkdaşlıq çərçivəsində reallaşdırılır: ““Sən tək deyilsən — Gələcəyə əmin addımlarla” proqramının əsas məqsədi Vətənimizin müdafiəsi uğrunda həyatını itirmiş şəhidlərin həyat yoldaşlarının təhsilinə və şəxsi inkişafına dəstək göstərmək, şəhid ailələrinin cəmiyyətdə rolunun və ictimai fəallığının artırılmasına dəstək olmaq, eləcə də şəhid xanımlarına diqqət və qayğıni gücləndirməkdir. Qeyd edim ki, bu il şəhid xanımlarından əlavə 2 şəhid anası da cəlb edilib”.

Qızların ali təhsil arzuları reallaşır

Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsində daha bir təqaüd proqramı abiturient qızların təhsilinə dəstək məqsədilə həyata keçirilir. Xumar İlqarqızının sözlərinə görə, “Bir ekosistemi” ilə əməkdaşlıq çərçivəsində həyata keçirilən “Arzumuz var” təqaüd proqramı gənc qızların ali təhsil arzularının reallaşmasına və gələcək hədəflərinə doğru inamla addımlamalarına dəstək verir.

Layihədə əhatəlilik...

Layihə iştirakçısı olan tələbə qızların tərkibindən aydın görünür ki, təqaüd proqramları müxtəlif regionları, ali təhsil müəssisələrini və ixtisas istiqamətlərini əhatə etməklə geniş təmsilçilik imkanları yaradıb.

Xumar İlqarqızı əlavə edib ki, Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin təsis etdiyi və həyata keçirdiyi təqaüd proqramlarına seçilən tələbə qızlar aylıq təqaüdlərlə yanaşı, təcrübə proqramlarından, inkişafıyönümlü təlimlərdən və maarifləndirici görüşlərdən də mütləq yararlanırlar: “Bu imkanlar onların nəzəri biliklərini praktiki bacarıqlarla möhkəmləndirməsinə, peşəkar əlaqələr qurmasına və gələcək karyeralarına daha hazırlıqlı başlamasına şərait yaradır”.

“Qızların Təhsilinə Dəstək” Məzunlar Şəbəkəsi yaradılır

“Layihənin mühüm və əlamətdar istiqamətlərindən biri də iştirakçıların “Məzun Günü”nün təşkilidir”, - deyən komitə əməkdaşı deyir ki, proqramın “məzun ənənəsi” formalaşır: “2025-ci ildə ilk dəfə “Qızların təhsilinə dəstək” layihəsinin 59, 2026-cı ildə 66 iştirakçısı üçün “Məzun Günü” təşkil olunub. Beləliklə, iki il ərzində ümumilikdə 125 gənc qız və şəhid xanımı layihələr çərçivəsində məzun statusu qazanıb. “Məzun Günü” yalnız

əldə olunan uğurların qeyd edildiyi tədbir deyil, həm də layihələrin davamlılığının, iştirakçıların şəxsi və peşəkar inkişafının, eləcə də gələcək nəsil qızlar üçün yaradılan motivasiya mühitinin göstəricisidir”.

Bu il layihənin davamlılığını təmin etmək və məzunlar arasında uzunmüddətli əməkdaşlıq əlaqələrini gücləndirmək məqsədilə “Qızların təhsilinə dəstək” Məzunlar Şəbəkəsinin yaradılması istiqamətində işlər başlanılıb: “Şəbəkə məzun qızların vahid platforma ətrafında birləşməsinə, təcrübə və bilik mübadiləsinin təşviqinə, eləcə də onların gələcək təlimlərə, görüşlərə və müxtəlif inkişaf imkanlarına çıxışının genişləndirilməsinə xidmət edəcək”.

Qızların mühəndislik, IT və sünii intellektə marağı artır

Xumar İlqarqızı layihənin gedişatında müəyyən etdikləri maraqlı nəticələrdən, qızların stereotipləri dağıdan seçimlərdən danışır: “Layihənin nəticələrindən danışarkən deməliyəm ki, iştirakçılar arasında qızlar üçün, adətən qeyri-ənənəvi hesab edilən ixtisaslara maraq ildən-ilə artır. Bu tendensiya qızların peşə seçimlərinin genişləndiyini, onların müasir əmək bazarının tələblərinə uyğun sahələrə yönəldiyini və öz potensiallarını müxtəlif istiqamətlərdə reallaşdırmağa daha çox imkan qazandıqlarını göstərir”.

Məsələn, müasir qızlar kinya mühəndisli-

yi, informasiya texnologiyaları, aerokosmik mühəndislik, təbii elmlər, kompüter elmləri, geologiya və geofizika, kompüter mühəndisliyi, aviasiya-hava hərəkətinin təşkili, neft-qaz mühəndisliyi, informasiya mühəndisliyi, informasiya təhlükəsizliyi və data analitikası kimi perspektivli sahələrə maraq göstərir, bu sahələrə əhatə edən ixtisaslara yiyələnirlər: “Sünii intellektin, rəqəmsal texnologiyaların və yeni peşələrin həyatımıza sürətlə daxil olduğu bir dövrdə bu seçimlər xüsusi əhəmiyyət daşıyır”.

Yeni hədəflər başqa qızları da oxutmaqdır

Layihənin davamlılığından danışarkən Xumar İlqarqızı 2026-cı ilin xüsusi əhəmiyyətini də vurğulayıb: “Bu il Bakıda qızlar məktəbinin yaradılmasının 125 illiyi, eyni zamanda, layihənin 5 illiyi qeyd olunur. Bu əlamətdar tarixlər qızların təhsilinə verilən dəyərin, onların ictimai fəallığının təmin edilməsinə yönəlmiş təşəbbüslərin və maarifçilik ənənələrinin davam etdirildiyinin rəmzidir”.

Beləliklə, cəmiyyətdə təhsilli qızların, iş yerlərində təcrübəli, hazırlıqlı qadınların sayı artır. Təhsil qızlara yalnız bilik qazandırır, həm də onlara öz potensiallarını reallaşdırmaq və cəmiyyətin inkişafında fəal iştirak etmək imkanı yaradır. Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsində hesab edirlər ki, bir qızın təhsilinə verilən dəstək yalnız onun gələcəyini deyil, bütövlükdə cəmiyyətin gələcəyini formalaşdırdığından gələcəkdə layihənin əhatə dairəsi genişləndiriləcək, qızların nailiyyətlərini ictimaiyyətə tanıtdıracaq, onların bilik və təcrübə mübadiləsinə təşviq edəcək, qızların öz potensiallarına inanmağa, qarşılarına məqsədlər qoymağa və gələcək uğurlara doğru inamla addımlamağa ruhlandıracaq.

Ruhiyyə DAŞSALAHLI

Cəzaçəkmə müəssisələrində peşə təhsilinin keyfiyyəti yüksəldilir

İşçi Qrupunun növbəti görüşü keçirilib

Elm və Təhsil Nazirliyində cəzaçəkmə müəssisələri nəzdində fəaliyyət göstərən peşə təhsili müəssisələrində keyfiyyətin yüksəldilməsi və mövcud infrastrukturun təkmilləşdirilməsi ilə bağlı yaradılmış İşçi Qrupunun növbəti görüşü keçirilib.

Görüşdə Elm və Təhsil Nazirliyinin Elm, ali və peşə təhsili şöbəsinin, nazirliyin müvafiq qurumlarının və Ədliyyə Nazirliyinin əməkdaşları iştirak ediblər.

İşçi Qrupunun sədri, Elm və Təhsil Nazirliyinin Elm, ali və peşə təhsili şöbəsinin müdiri Turxan Süleyman “Cəzaçəkmə müəssisələrində peşə təhsilinin keyfiyyətinin yüksəldilməsinə və mövcud infrastrukturun təkmilləşdirilməsinə dair 2025-2030-cu illər üçün Fəaliyyət Planı”nın həyata keçirilməsi ilə bağlı Tədbirlər Planının icrası çərçivəsində

de görülmüş işlər barədə məlumat verib.

Bildirilib ki, Tədbirlər Planında nəzərdə tutulan “Məhkumlara münasibətdə peşə təhsili proqramlarının cəzaçəkmə müəssisələrinin daxili qaydalarına uyğunlaşdırılması” tədbiri ilə bağlı İşçi Qrupu üzvlərinin rəy və töklifləri toplanılıb. Məlumatlar əsasında “Cəzaçəkmə müəssisələri nəzdində fəaliyyət göstərən peşə təhsili müəssisələrində və xüsusi peşə təhsili müəssisələrində tətbiq edilən dövlət peşə təhsili standartları”nın yenilənməsi istiqamətində ilkin layihə hazırlanıb.

Görüşdə həmçinin sözləşən layihə iştirakçılarına təqdim olunub və sənədin məzmunu, tətbiqi imkanları ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb, layihənin təkmilləşdirilməsi və növbəti mərhələdə görülməli işlərlə bağlı müzakirələr keçirilib.

Qeyd edək ki, “Cəzaçəkmə müəssisələrində peşə təhsilinin keyfiyyətinin yüksəldilməsinə və mövcud infrastrukturun təkmilləşdirilməsinə dair 2025-2030-cu illər üçün Fəaliyyət Planı” çərçivəsində cəzaçəkmə müəssisələri nəzdində fəaliyyət göstərən peşə təhsili müəssisələrində tətbiq edilən dövlət peşə təhsili standartlarının yenilənməsi, eləcə də uyğunlaşdırılmış peşə təhsili proqramlarının çərçivə sənədinin hazırlanması nəzərdə tutulub.

İncəsənət Gimnaziyasının binası əsaslı təmirdən sonra istifadəyə verilib

İncəsənət Gimnaziyasının 8 yetirməsi gənc istedadların “Qızıl kitab”ına daxil edilib

Elm və Təhsil Nazirliyinin sifarişi əsasında Azərbaycan Milli Konservatoriyasının nəzdində fəaliyyət göstərən İncəsənət Gimnaziyasının binası əsaslı təmirdən sonra istifadəyə verilib.

Təmir işləri çərçivəsində gimnaziya müasir tədris şəraiti yaradılıb. Burada ümumtəhsil, musiqi, təsviri və tətbiqi sənət, teatr və xoreografiya şöbələri fəaliyyət göstərir. Gimnaziya tədris prosesinin təşkili üçün zəruri alət, inventar və digər avadanlıqlarla təmin edilib.

Hazırda gimnaziya 1214 şagirdin təlim-təربiyəsi ilə 393 müəllim məşğul olur. Gimnaziya ümumtəhsil fənləri üzrə sinif otaqları, ixtisas fənlərinin tədrisi üçün müasir fərdi və qrup məşğələ auditoriyaları, eləcə də yaradıcılıq emalatxanaları yaradılıb.

Gimnaziya şagirdləri milli və klassik musiqi ilə yanaşı, müxtəlif incəsənət istiqamətləri üzrə bilik və bacarıqlar asılıdır, onların yaradıcılıq potensialının inkişafına şərait yaradılır.

Qeyd edək ki, İncəsənət Gimnaziyasının 8 yetirməsi gənc istedadların “Qızıl kitab”ına daxil edilib.

9 Azərbaycan vətəndaşı

Azərbaycan Respublikası ilə Qazaxıstan Respublikası arasında həyata keçirilən Hökumətlərarası Təqaüd Proqramı (HTP) çərçivəsində 9 nəfər Azərbaycan vətəndaşı 2026–2027-ci tədris ili üzrə Qazaxıstanın ali təhsil müəssisələrində təhsil almaq hüququ qazanıb.

Qazaxıstanda təhsil alacaq

Qazaxıstan tərəfinin yekun seçimi qərarına əsasən, Azərbaycan vətəndaşlarından 4 nəfər "Al-Farabi Kazakh National University", 2 nəfər "Almaty Management University", 1 nəfər "L.N. Gumilyov Eurasian National University", 1

nəfər "Maqsut Narikbayev University", 1 nəfər isə "Caspian State University of Technology and Engineering named after Sh. Yesenov" Universitetində təhsil alacaq.

Təhsil almaq hüququ qazanan şəxslərdən 3 nəfər bakalav-

riat, 1 nəfər magistratura, 5 nəfər isə doktorantura səviyyəsi üzrə seçilib.

Təhsil proqramları iqtisadiyyat və idarəetmə, humanitar və sosial elmlər, eləcə də yer elmləri ixtisas istiqamətlərini əhatə edir.

Təqaüd proqramı "Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi ilə Qazaxıstan Respublikasının Elm və Ali Təhsil Nazirliyi arasında elm və ali təhsil sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş"ə əsasən həyata keçirilir.

“Təhsilənlərin hüquq bələdçisi” layihəsi davam edir

Elm və Təhsil Nazirliyi və “Femida Könüllüləri” Təşkilatının birgə təşkilatçılığı ilə peşə təhsili müəssisələrinin təhsilənləri arasında həyata keçirilən “Təhsilənlərin hüquq bələdçisi” layihəsi davam edir. Layihə çərçivəsində bir sıra peşə təhsili müəssisələrində hüquqi maarifləndirmə tədbirləri, interaktiv seminarlar, təlimlər və praktiki məşğələlər təşkil olunub.

Tədbirlər Abşeron Binə Peşə Liseyi, Abşeron Ceyranbatan Peşə Liseyi, Bakı Turizm Peşə Məktəbi, Dəniz Nəqliyyatı, Gəmiqayırma və Liman İşləri üzrə Bakı Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzi və Xidmət Sahələri üzrə Sumqayıt Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzinin təhsilənlərini əhatə edib.

Maarifləndirmə tədbirlərində “İnsan alveri”, “Erkən

nikahların hüquqi və sosial aspektləri”, “İctimai qayda pozuntuları və inzibati məsuliyyət”, “Bullinq və ictimai təzyiq”, eləcə də “Narkomaniya ilə mübarizə” mövzuları müzakirə olunub.

Layihənin əsas məqsədi gənclərin hüquqi biliklərini artırmaq, hüquq və vəzifələri barədə məlumatlılığını yüksəltmək, onlarda hüquq mədəniyyətini formalaşdırmaq,

hüquq pozuntularına qarşı erkən müdafiə mexanizmləri barədə biliklərini genişləndirmək, həmçinin vətəndaş məsuliyyətini və hüquqi düşüncə tərzini inkişaf etdirməkdir.

Qeyd edək ki, cari ilin may ayından etibarən həyata keçirilən layihə çərçivəsində indiyədək ümumilikdə 500 nəfərə yaxın təhsilənlər iştirak edib.

Etibarsız sayılır

Şəki şəhər 10 nömrəli tam orta məktəbi 2024-cü ildə bitirmiş Şirəliyev Rəftan Rasim oğluna verilmiş E-754537 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Beynəlxalq Universiteti tərəfindən 2005-ci ildə Quluzadə Orxan Faiq oğluna verilmiş B-031575 nömrəli bakalavr diplomu və diploma əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər A.S.Makarenko adına Humanitar fənlər təmayüllü Respublika gimnaziyası 1986-cı ildə bitirmiş Həzrətov Nüsrət Hidayət oğluna verilmiş 281770 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ağstafa rayon Düzqışlaq kənd tam orta ümumtəhsil məktəbi 2012-ci ildə bitirmiş Həsənova (Qəhrəmanova) Xədicə Ülfət qızına verilmiş A-126590 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 158 nömrəli tam orta ümumtəhsil məktəbi 2019-cu ildə bitirmiş Musayeva Solmaz Fərhad qızına 2024-cü ildə verilmiş E-660681 nömrəli tam orta təhsil haqqında dublikat attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Y.H.Məmmədaliyev adına Naxçıvan Dövlət Universiteti tərəfindən 1997-ci ildə Cabbarova Nərvan Zakir qızına verilmiş AB-1-041481 nömrəli bakalavr diplomu itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Mingəçevir Dövlət Universiteti tərəfindən 2020-ci ildə Hüseynzadə Beyrək Ramiz oğluna verilmiş C-069534 nömrəli bakalavr diplomu və diploma əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Salıyan şəhər 7 nömrəli texniki və təbiət fənləri təmayüllü liseyi 2010-cu ildə bitirmiş Tərvərdiyeva Nurəli Elman qızına verilmiş B-730879 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 128 nömrəli tam orta ümumtəhsil məktəbi 1994-cü ildə bitirmiş Allahverdiyeva Tünzələ Məmmədağa qızına verilmiş tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Beyləqan şəhər 1 nömrəli tam orta ümumtəhsil məktəbi 2024-cü ildə bitirmiş Balayev Amin Fərid oğluna verilmiş E-735317 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 157 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2003-cü ildə bitirmiş Rəhimova Günel Zəhid qızına verilmiş B-553493 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 276 nömrəli tam orta məktəbi 2005-ci ildə bitirmiş Rəhimova Günel Zəhid qızına verilmiş B-184552 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Naxçıvan şəhər 12 nömrəli tam orta məktəbi 1999-cu ildə bitirmiş Bayramov

Əli Səyyad oğluna verilmiş A-299855 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 86 nömrəli tam orta ümumtəhsil məktəbin IX sinfini 2017-ci ildə bitirmiş Verdiyeva Zəminə Nüsrət qızına verilmiş C-000995 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti tərəfindən 2011-ci ildə İsmaylova Aysel Hətəm qızına verilmiş B-209366 nömrəli bakalavr diplomu itdiyi üçün etibarsız sayılır.

İsmayıl rayon Qalacıq kənd tam orta ümumtəhsil məktəbin IX sinfini 2003-cü ildə bitirmiş Əlimuradova (Yığıl) Səhranə Novruz qızına verilmiş B-698494 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şabran Peşə Məktəbi (keçmiş Dəvəçi Peşə Məktəbi) tərəfindən 1998-ci ildə Əzizov Samir Nadir oğluna verilmiş AB-001502 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Sənaye Pedaqoji Texnikumu (indiki ADPU-nun nəzdində Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Kolleci) tərəfindən 2009-cu ildə Salımanova Aynur İsmayıl qızına verilmiş BB-II-092567 nömrəli diplom və diploma əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 82 nömrəli tam orta ümumtəhsil məktəbi 2015-ci ildə bitirmiş Kazımova (Yayla) Vüqar qızına verilmiş A-400613 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 143 nömrəli tam orta ümumtəhsil məktəbi 2025-ci ildə bitirmiş Ağayev Nəhid Vahid oğluna verilmiş E-800353 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Quba şəhər 2 nömrəli təbiət fənləri təmayüllü məktəb-liseyi 2009-cu ildə bitirmiş Əliyev Nurlan Cəlil oğluna verilmiş B-656169 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə şəhər 16 nömrəli tam orta ümumtəhsil məktəbi 2016-cı ildə bitirmiş Məmmədov Kamran İsmayıl oğluna verilmiş A-538427 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran rayon Cil kənd tam orta ümumtəhsil məktəbi 1993-cü ildə bitirmiş Kərimova (Əkbərova) Sara Zakir qızına verilmiş 012708 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 64 nömrəli tam orta məktəbi 2021-ci ildə bitirmiş Eminova Aytən Nəmət qızına verilmiş E-361282 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 117 nömrəli tam orta məktəbi 2016-cı ildə bitirmiş Nuriyev Cavid Oqtay oğluna verilmiş A-514610 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Zaqatala rayon Əliabad qəsəbə 1 nömrəli tam orta ümumtəhsil məktəbi 1982-ci ildə bitirmiş Rəhmanov Aydın Cümə oğluna verilmiş Aİ-732729 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Yevlax rayon Kəvər kənd tam orta ümumtəhsil məktəbi 2022-ci ildə bitirmiş Səmədli Məlik Fəxrəddin oğluna verilmiş E-522168 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gədəbəy rayon Novosaratovka kənd tam orta ümumtəhsil məktəbi 2022-ci ildə bitirmiş Hüseynli Qalib Seymur oğluna verilmiş E-529975 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Daşkəsən rayon Bayan kənd tam orta ümumtəhsil məktəbi 2006-cı ildə bitirmiş Cəfərova Nərgiz Akif qızına verilmiş B-322538 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Rəssamlıq Akademiyası nəzdində İncəsənət Kolleci tərəfindən 1982-ci ildə Cəfərov Natiq Aydın oğluna verilmiş DT-I-759823 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Biləsuvar rayon Əsgərabad kənd tam orta ümumtəhsil məktəbi 2020-ci ildə bitirmiş Seyfullayev Ağarəhim Rizvan oğluna verilmiş E-299858 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Biləsuvar rayon Çaylı kənd tam orta ümumtəhsil məktəbin IX sinfini 2003-cü ildə bitirmiş Hüseynova Arzu Nəbi qızına verilmiş 694783 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Xaçmaz şəhər 7 nömrəli tam orta ümumtəhsil məktəbi 2022-ci ildə bitirmiş Söhbətov Nurlan Ramiz oğluna verilmiş E-493540 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 252 nömrəli məktəb-liseyi 2024-cü ildə bitirmiş Məmmədov Rəvan İslam oğluna verilmiş E-680220 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 24 nömrəli tam orta ümumtəhsil məktəbi 2024-cü ildə bitirmiş Yəzımov Alik Etimad oğluna verilmiş E-667344 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 203 nömrəli tam orta ümumtəhsil məktəbin IX sinfini 2018-ci ildə bitirmiş Səburi Dürdanə Şahin qızına verilmiş C-177992 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 263 nömrəli tam orta ümumtəhsil məktəbi 2004-cü ildə bitirmiş Rzəyeva (Məhərrəmov) Səvinc Bahadır qızına verilmiş B-018409 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

ADNSU tələbələri istehsalat prosesini real mühitdə öyrəniblər

Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinin (ADNSU) “Sənaye mühəndisliyi” ixtisası üzrə təhsil alan son kurs tələbələrini “SOCAR Polymer” şirkətinə texniki səfəri təşkil olunub.

ADNSU-nun Məzunlarla iş və karyera mərkəzinin təşkilatçılığı ilə baş tutan səfər çərçivəsində tələbələr Yüksək Sıxlıqlı Polietilen Zavodu və Etilen-Polietilen Zavodu-nun fəaliyyəti ilə yaxından tanış olublar. Onlar müəssisənin istehsalat sahələrini gəzərək idarəetmə otağı, laboratoriya və qablaşdırma bölmələrində həyata keçirilən prosesləri müşahidə ediblər.

SOCAR Polymer şirkətinin əməkdaşları tərəfindən tələbələrə polimer istehsalı-

nın əsas mərhələləri, istehsal qurğularının funksiyaları, istifadə olunan texnoloji avadanlıqlar, eləcə də istehsal proseslərinə nəzarəti təmin edən ölçü və analiz cihazları haqqında ətraflı məlumat verilib. Eyni zamanda, müəssisədə tətbiq olunan texnoloji əməliyyatlar və istehsal proseslərinin təşkili barədə məlumatlar tələbələrə diqqətinə çatdırılıb.

Səfərin əsas məqsədi “Sənaye mühəndisliyi” ixtisası üzrə təhsil alan tələbələr-

rin sənaye müəssisələrinin fəaliyyəti ilə praktiki şəkildə tanış olmalarını təmin etmək, istehsal prosesləri haqqında biliklərini genişləndirmək və universitetdə əldə etdikləri nəzəri bilikləri real istehsalat mühiti ilə əlaqələndirmələri üçün şərait yaratmaq olub.

Bu cür texniki səfərlər tələbələrə peşəkar dünyagörüşünün formalaşmasına, müasir sənaye texnologiyalarını daha yaxından öyrənmələri və gələcək karyeralarına hazırlıq prosesinə mühüm töhfə verir.